55 23. marz

Brjef landshöfðingja *til sýslumannsins í Húnavatnssýslu* **um reglur fyrir notkun afrjetta.** — Út af fyrirspurn yðar, herra sýslumaður, í þóknanlegu brjefi, dags. 18. f. m., skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar, að sýslunefndir hafa samkvæmt 39. gr. sveitarstjórnarlaganna 4. maí 1872, sbr. lög nr. 14, 22. marz f. á., vald til að setja þær reglur um notkun afrjetta, sem þær álíta beztar og hagkvæmastar, að svo miklu leyti sem reglurnar ekki koma í bága við 50. gr. stjórnarskrárinnar, en eru að öðru leyti ekki bundnar við forna venju eða eldri ákvæði.

56 8. apríl

Brjef landshöfðingja *til stiptsyfirvaldanna* **um lántökuleyfi handa prestakalli til húsabyggingar.** — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, í þóknanlegu brjefi, dags. 2. þ. m., og eptir beiðni prestsins að Grenjaðarstað, sjera Benedikts Kristjánssonar, er hlutaðeigandi prófastur hefur lagt meðmæli sín með, vil jeg hjer með veita leyfi til þess, að tjeður prestur taki lán, að upphæð 3000 krónur, handa nefndu prestakalli gegn veði í tekjum þess, úr einhverjum opinberum sjóði, þar sem hann getur fengið það, til þess að byggja á prestssetrinu væna og vandaða baðstofu, portbyggða, 14 álna á lengd og 6 álna á breidd, búr og stofu og 2 stórar portbyggðar skemmur, en þó er lántökuleyfið bundið þessum skilyrðum:

1, að lánið sje að fullu endurborgað í síðasta lagi á 20 árum með 150 kr. á ári, auk vaxta;
2, að hinar umræddu byggingar sjeu gjörðar sama ár og presturinn fær lánið;
3, að húsin verði að öllu traust og vönduð, eptir því sem bezt gjörast byggingar þar í sveit;
4, að presturinn vátryggi húsin gegn eldsvoða, og haldi þeim sífellt í slíkri tryggingu undir eptirliti prófasts;
5, að húsin verði eign prestakallsins í stað núverandi baðstofu, búrs og stofu og 4 skemmuræfla; að presturinn haldi þeim vel við, og að hann eða bú hans svari húsunum á sínum tíma í gildu standi eða með fullu álagi.
6, að eigi verði meira en helmingur lánsins tekinn út áður en byggingunni er lokið, en hinn helmingurinn þá fyrst, er húsin eru algjörð og sannað er með lögmætri skoðunargjörð og virðingargjörð undir umsjón prófasts, að húsagjörðin sje í alla staði vel af hendi leyst, eptir því sem til er skilið, og að kostnaðurinn og verð húsanna fullkomlega nemi lánsupphæðinni, að viðbættu hæfilegu verði hinna niðurlögðu gömlu húsa með sennilegu álagi.

Þetta er hjer með þjónustusamlega tjáð yður, herra amtmaður og háæruverðugi herra, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari ráðstöfunar.

57 8. apríl.

Brjef landshöfðingja *til stiptsyfirvaldanna* **um lántökuleyfi handa prestakalli til húsakaupa o. fl.** — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður og háæruverðugi herra, í þóknanlegu brjefi, dags. 9. f. m., og eptir beiðni prestsins að Mosfelli í Grímsnesi, sjera Stepháns Stephensens, er hlutaðeigandi prófastur hefur mælt með, vil jeg hjer með veita samþykki mitt til, að tjeður prestur taki lán, sem þó ekki fæst úr landssjóði, handa nefndu prestakalli, að upphæð 750 krónur, gegn veði í tekjum prestakalls-

ins, sumpart til þess að leggja járnþak á baðstofu, sem hann hefur byggt á prestssetr- 57
inu fyrir fám árum, sumpart til þess að kaupa handa prestakallinu þann hluta bað- 8. apríl
stofunnar, sem hann á sjálfur, með þeim skilyrðum:

1, að lánið sje að fullu endurborgað eigi síðar en á 15 árum, með 50 krónum á ári, auk vaxta;
2, að járnþakið sje lagt sama ár og lánið er tekið, og sje eptir það baðstofan öll eign prestakallsins;
3, að hafðar sjeu rennur úr járnblikki undir þakbrúnunum;
4, að presturinn haldi baðstofuhúsinu vel við, og að hann eða dánarbú hans á sínum tíma skili því í góðu standi og með fullu álagi;
5, að helmingur lánsins sje ekki útborgaður prestinum fyrr en hann með lögmætri skoðunargjörð hefur sannað fyrir prófasti, að þakið sje lagt á baðstofuna, og að vel sje frá verkinu gengið.

Þetta tilkynnist yður hjer með, herra amtmaður og háæruverðugi herra, til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar og ráðstöfunar.

Brjef ráðgjafans fyrir Ísland *til landshöfðingja* um greiðslu kostnðar við 58
heimsending skipverja af gufuskipinu »Miaca«. — Eptir að jeg með þóknanlegu brjefi 16. apríl
yðar, herra landshöfðingi, dags. 14. nóvbr. 1889, hafði móttekið þingsályktun, samþykkta af neðri deild síðasta alþingis, þar sem skorað er á stjórnina að sjá svo um, að kostnaður af heimflutningi skipverja af gufuskipinu »Miaca« árið 1888, sem greiddur hefur verið úr jarðabókarsjóði, verði tjeðum sjóði endurgoldinn úr ríkissjóði eða af öðrum rjettum hlutaðeigendum, og að samningurinn milli Danmerkur og Svíaríkis- Noregs frá 10. ágúst 1883 sem og álíkir samningar við önnur ríki, ekki eptirleiðis leggi neina byrði á landssjóð, var hinn 23. jan. f. á. utanríkisráðaneytinu ritað um málið, og var því þar haldið fram með þeim röksemdum, sem þjer takið fram í framannefndu brjefi yðar, að slík gjöld eins og þau, sem hjer er um að ræða, yrðu að teljast til almennra þarfa ríkisins, er um ræðir í 2. gr. laga um hina stjórnarlegu stöðu Íslands í ríkinu, 2. jan. 1871, og var þess því farið á leit við nefnt stjórnarráð, að það hlutaðist til um, að hin ofannefnda upphæð, sem til bráðabirgða hafði verið greidd úr jarðabókarsjóði, 1368 kr. 89 aur., yrði endurborguð honum úr ríkissjóði.

Hjálagt brjef frá nefndu stjórnarráði, dags. 20. f. m. ber með sjer, að stjórn utanríkismálanna hefur skotið málinu undir úrskurð fjármálastjórnarinnar, og fjármálastjórnin hefur með rökum þeim, sem fram eru tekin í brjefinu, úrskurðað, að hinn umrædda kostnað beri að greiða af ríkissjóði Dana, með því að hann stafi af einu af alsherjarmálum ríkisins; hefur síðan stjórn utanríkismálanna beðið fjármálastjórnina að endurgjalda jarðabókarsjóði umræddar 1368 kr. 89 aur. og færa upphæðina til útgjalda á gjaldlið þeim, sem ætlaður er kostnaði viðvíkjandi verndan danskrar verzlunar í öðrum löndum.

Þetta undanfelli jeg ekki að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B-deild Stjórnartíðindanna, og skal þess jafnframt getið, að þess hefur hjeðan verið gætt, að optnefnd upphæð hefur verið færð jarðabókarsjóði til inntektar í viðskiptareikningi hans við aðalfjehirzluna.